

Universitätsbibliothek Paderborn

Meditationes De Præcipvis Fidei Nostræ Mysteriis

Vitæ ac Passionis D.N. Iesv Christi; Et B.V. Mariæ; Sanctorumq[ue] et
Euangeliorum occurrentium Cum Orationis Mentalis circa eadem praxi In
sex partes tributæ

Qvae Meditationes Complectitvr circa omnia Christi Domini Acta, ab eius
Baptismo ad finem vsque Prædictionis, Doctrinam, Miracula, Parabolas

Puente, Luis de la

Coloniae, 1612

52. De Villico dissipante bona Domini sui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54633)

MEDITATIO LII.
DE VILLICO DISSI-
pante bona Domini sui

PUNCTVM I.

a Luc. 16. 1.

OMO a quidam erat diues
qui habebat villicum; & hic
diffamatus est apud illū: qua-
si dissipasset bona ipsius. Per-
pendendum hic est, quis sit
iste homo diues, quis eius
villicus, & qua ratione hic bona sui Domini
dissipabat, & quomodo apud suum Dominū
fuit diffamatus.

I.

PRIMUM homo hic diues refert no-
bis Deum dominum nostrum, cuius sunt di-
uitiæ omnes cæli & terræ, quibus Angeli &
homines fruuntur: quarum sunt tria genera.
Quædam enim sunt diuitiæ corporis, quæ
sunt illi vsui ad nutrimentum, vestitum, &
ornatum; Aliæ sunt diuitiæ spiritus, quem
ornant ac ditant b gratia scilicet & virtuti-
bus; aliæ sunt virtutes æternæ, quæ sunt præ-
mia gloria iustorum in cælo. Has diuitias ita
Deus hominibus distribuit, vt primas con-
cedat bonis & malis, fidelibus & infidelibus;
secundas solis fidelibus, immò aliquas ex il-
listantum iustis; Postremas solis beatis in
Cælo. O Deus supreme c diues in misericor-
dia. d Diues in omnes qui te inuocant! concede
mihi

b Ephes. 1.
Ponit Apo-
stolus diui-
tias gratiæ,
7. vers. &
diuitias
gloriæ. 18.

c Ephes. 2. 4
d Rom. 10.
12.

mihi, ita diuitiis temporalibus uti, ut spiri-
tuales non amittam: & ita his negotiari, ut
consequar æternas. Amen.

VILLICVS supremi huius Domini est ho-
mo, cui tradit administrationem diuitiarum,
quas possidet, tam corporis quàm animæ: &
quamuis eum faciat diuitiarum illarum do-
minum, semper tamen ille appellatur Vil-
licus: quia ipse dominium non absolutum
est, sed Dei dominio eiusque legibus sub-
iectum; nec licet ipsi distribuere, aut uti
huiusmodi diuitiis, nisi iuxta voluntatem
supremi Domini, qui illas est largitus: cui
propterea rationem est redditurus, quan-
do is illam exegerit. ad quod ipsum con-
fectus est liber Accepti & Expensi, in quo
distinctè notatur quidquid nobis est datum;
& quomodo acceptum exposuerimus.

HINC tertio sequitur, villicum illum
censeri dissipare bona Domini sui, qui ea ex-
pendit aut illis utitur contra diuinam illius
voluntatem, & præcepta, quæ nobis in
sancta sua lege præscripsit. Dissipo itaque
cibum, si ob gulam comedo; & vestitum,
si vtor ad solam iactantiam: & pecuniam,
si in rebus prohibitis illam expendo, aut
apud me retineo, & non distribuo in pau-
peres, quando Deus iubet: & eodem modo
dissipare iudicor vitam, sanitatem, sen-
sus, & omnes animæ facultates, quando eas
in sumo, aut occupo in re aliqua, quæ eum of-
fendit, qui mihi ea dedit.

I.

III.

PRO-

IV.

PROPTER huiusmodi ergo bonorum
dissipationem diffamatur villicus apud Do-
minum suum: quia bona aut mala fama nostra
apud Deum non ex hominum dictis & verbis
dependet; sed ex nostris operibus: hæc enim
nobis opinionem bonam conciliant, aut eam
offuscant; honorem adferunt aut infamiam
in ipsius oculis, quibus nihil esse potest oc-
cultum. Et quamvis totus mundus de me
bonam opinionem habeat; si reuera sim ma-
lus: opera mea clamabunt contra me (sicut
e *clamor Sodomorum & Gomorrhæorum* cla-
mauit ad Deum) & me apud eundem infama-
bunt. O Deus æternæ qui ex tua infinita
misericordia magnæ domus huius mundi Vil-
licum hominem constituisti, & *fomnia pedi-
bus eius subiecisti*: ne permittas me vestigia se-
qui veteris Adam, qui non bonam reddidit
rationem suæ villicationis in Paradiso terre-
no; sed gratia tua me adiuua, ut eiusmodi o-
pera præstem, quæ me apud te commendent,
ut postea me in coelestem Paradysum admit-
tas. Amen.

e *Gen. 18.*
20.

f *Psal. 2. 7.*

PUNCTVM II.

a *Luc. 16. 2.*

VOCAVIT a ad se Dominus villicum, &
ait illi, quid hoc audio de te? redderatio-
nem villicationis tuæ: iam enim non po-
teris villicare.

I.

CONSIDERANDVM est primò,
quod sicut homo hic dives ob informatio-
nem, quam de suo villico habuit, quod ip-
sius

fius

ius bona dissiparet, officium villici illi ante tempus abstulit, & iussit reddere rationem: sic peccatorum nostrorum clamor accedens ad Tribunal Dei in causa est, cur dies vitæ nostræ minuatur; & vocamur ad reddendam rationem. Quamobrem dixit Sapiens *b ne impie agas multum: & noli esse stultus ne moriaris in tempore non tuo.* Hoc autem facit Deus Dominus noster, nunc ex iustitia in poenam scelerum; nunc ex misericordia intercludendo malos eius gressus, qui quò diutiùs viueret, peiorem redderet rationem, & grauiorem sustineret poenam.

b Eccl. 7. 27

HAEC vocatio duob' solet modis accidere, *IL* *primus* est horrendus, cum Deus ita repente vocat peccatores, vt nullam habeant præmonitionem quod iam iam sint morituri; nec tempus datur, quo possint se ad rationem reddendam preparare: Alter est modus, cum paulatim media aliqua infirmitate vocatur, quæ præmonitio est instantis mortis; & præparationi ad reddendam rationem locum relinquit, *c Psal. 101. 24.* *intra illud Dauidis c pausitatem dierum meorum nuntia mihi: & tunc Deus dicit: quid hoc audio de te?*

c Psal. 101. 24.

III. *H V I V S* sententiæ vi reuocat nobis in memoriã omnia peccata, de quibus notati & diffamati apud ipsum sumus; vt audiētes quæ contra nos obijciuntur, purgare nos possimus in tempore: alioqui in puncto mortis eandem sententiam repetet, de culpa nos conuincens,

secun-

secundum quam iudicij sententiam feret. Quare anima mea audi nunc vocem Dei, qui suis inspirationibus & admonitionibus tibi dicit: *quid hoc audis de te?* quæ ista sunt peccata, quæ perpetras? quæ ista tepiditas in qua vitam ducis? quæ ista tuæ saluationis obliuio? quæ istæ sunt pauperum & propter te afflictorum querelæ, quæ ad meas aures ascendunt? quæ hæc est incuria in tuo munere exsequendo circa ea, quæ tibi commisi? audi itaque statim hoc verbum: & tempestiuè emenda id de quo à Deo moneris: si enim in hora mortis emendatum non fuerit; verbum, quod nunc tibi dicit in salutem, dicet & tunc in tuam condemnationem.

IV.

QUARTO perpendenda est horrenda severitas illius verbi, *redde rationem villicationis tuæ, iam enim non poteris villicare*, quasi diceret: redde mihi rationem domus & villæ huius mundi, quæ ad tuam habitationem creavi; plantarum etiam & animalium, quæ in tuam sustentationem condidi; thesaurorum & diuitiarum, officiorum & dignitatum quas habuisti; annorum vitæ, sanitatis, virium, & talentorum quæ tibi donavi. Redde item mihi rationem cogitationum, quas in tua memoria peruoluisti; verborum, quæ ex ore tuo effutuisti; actionum & operum, quæ tuis manibus perfecisti; gressuum, quos pedibus tuis confecisti; & affectuum ac desideriorum omnium, quæ intus in corde tuo disposuisti. Denique rationem mihi redde de omnibus quæ ad

Villi.

Villici officium pertinent: quia iam non poteris villicare. præterit enim iam dies, in quo licet negotiari; & d' venit nox quando nemo potest operari, nec quicquam mereri. Peruenit iam hora, qua, licet inuitus, e manifestari te oportet ante meum Tribunal, vt referas propria corporis tui: prout gessisti siue bonum siue malū; & præmium aut pœnam recipias. Hoc verbū conabor semper ante oculos meos habere; siquidem est certum, quod perueniet aliquādo hora, in qua mihi illud dicatur. Est autem magnæ prudentiæ ita viuere præparatum, vt bonam possim rationem reddere, quandocumque vocabor.

d Ioan. 9. 4.

c 2. Cor. 5. 10

PUNCTVM III.

AIT villicus intra se, Quid faciam, quia Dominus meus aufert a me villicationē? fodere non valeo, mendicare erubesco. Scio quid faciam, vt cum amotus fuero à villicatione, reipiant me in domos suas. Conuocatis itaq; singulis debitoribus Domini sui, dicebat primò, Quantum debes Domino meo? at ille dixit: centum cados olei. Dixitq; illi, Accipe cautionem tuam: & sede, citò scribe quinquaginta. Deinde alij dixit, Tu verò quantum debes? Qui ait centum coros tritici. Ait illi, Accipe litteras tuas, & scribe octoginta. Et laudauit Dominus Villicum iniquitatis, quia prudenter fecisset: quia filij huius seculi prudentiores filijs lucis in generatione sua sunt.

CONSIDERANDVM hîc primò est huius

III. part. Medit.

Pp

Villi.

Villici factum, sicut prima facie & in ipso cortice Parabolæ apparet: in quo ob oculos nobis proponitur genus quoddam hominum mundi huius astutorum, & sagacium ad omnem probitatem, qui nec fodere volunt, ut labore cibum suum quærant: sunt enim delicati, & otio dediti; nec mendicare volunt, quia se reputant honoratos, horrentque exercitia humilia. Quare suam sustentationem ex aliorum expensis fraude quærant; ut suæ inopiæ consulant. In quo sensu non attulit Christus factum huius villici, ut illud imitemur; sed ut ex eius providentia, qua suis necessitatibus corporis tempestivè providit, discamus prudentiam in providendo animæ nostræ necessitatibus: quia filii huius seculi in prudentia, qua negotia sua temporalia gerunt, excellunt filios lucis in ea, qua curant æterna: ideoque possunt prudentiam ab illis discere. O anima mea, conice oculos in illam prudentiam & circumspectionem hominum huius seculi in modo vitæ suæ secularis; & erubescere, quod tantum tibi desit in tua religiosa & Christiana. Illi diligentes sunt & expediti ad vitium: tu deses & ignavus ad virtutem; illi vigilantes in excogitandis mediis ad malos suos fines obtinendos; tu verò iaces & dormis, negligens exsequi tua bona proposita; illi sine mora faciunt, quantum possunt, quamvis res sit difficultate plena: tu de die in diem tua protrahendo, non facis quod posses, etiam si

illud

illud sit facile. Pudeat itaque te minus prudentem & attentum esse ad bonum, quàm illi sint ad malum: & omisso eo quod in illis est malum, spiritu imitare quod in iisdem est bonum, tanto feruore tibi prouidens necessaria animæ, quantò illi necessaria præparant corpori.

DEINDE perpendam spiritum, qui in hoc villici huius factò latet, in quo varia insinuatur exercitia, vitam æternam conquirendi: Nam alii illam quærunt fodiendo, hoc est penitentiam & carnis mortificationem tanquàm præcipuum medium magnis rigoribus & asperitatibus assumendo. Sed hæc tamen vita, quamuis sit excellens, non est tamen pro omnibus, vt Apostolus insinuat Timotheo suo discipulo, eò quod multi sint debiles & infirmi, nec possunt tantum rigorem ferre. Alii vitam æternam mendicando conquirunt, assumentes videlicet pro suo præcipuo medio exercitia cõtemplationis & orationis, in qua nihil sit aliud quàm mendicare à Deo & eius Sanctis, quæ necessaria sunt ad propriam salutem & perfectionem. Sed hæc ratio vitæ, quamuis etiam sit excellentissima, nõ tamẽ est pro omnibus: aliqui. n. non possunt semper separatæ huiusmodi & proluxæ orationi incubere, sicut Eremitæ: eò quod præteritæ vitæ peccata vitia, & prauæ propensionis verecundiã quãdã & pudorẽ illis iniiciat, in familiari tractatione cū Deo; & vitæ ratio, officium & naturalis ipsa constitutio parũ ad id faueat. Qui ad neutrum horum vitæ

II.
Modi vitam
æternam cõ-
quirendi.

1. Tim. 4.

modum apti sunt, dicunt cum hoc Villico fo-
dere non valeo, & mendicare erubesco. Quare
tertia alia vitæ ratio illis superest, qua vitam
æternam conquirant, eleemosynas videlicet
largiendo, & alia misericordiæ opera corpo-
ralia aut spiritualia, iuxta suum talentum &
capacitatem, exercendo cõsiliu illud Apo-
stoli sequentes: *a exerce te ipsum ad pietatem,*
qua ad omnia utilis est, promissionem habens vi-
ta, qua nunc est & futura: huiusmodi enim
charitatis & misericordiæ operib⁹ obtinetur
à Deo venia *b peccatorum,* & magna dona gra-
tiæ in hac vita & postea æternæ vitæ præmiū.

a 1. Tim. 4.
7.

b Tob. 4. 10
11.

b Eccl. 3. 84

S. Aug. lib.

2. 99. Euan.
c. 34. tom. 2.

c Psal. 143.
15.

d Phil. 3. 8.

S. Ambros.
lib. 7. in

Luc. cap.
vlt.

e 1. Tim. 6.
9.

Hoc est autem quod Christus Dominus in
fine parabolæ intulit: *& ego vobis dico, faci-*
te vobis amicos de mammona iniquitatis: vt, cū
defeceritis, recipiāt vos in æterna tabernacula.
Vbi nomine mammonæ iniquitatis intelligit
diuitias temporales, quamuis licitè acquisi-
tas: aut quia tantum mali, qui suam in eis feli-
citatem ponunt, & *c beatum dixerunt populū*
cui hac sunt, diuitias appellant: iusti enim &
perfecti, sicut Apost. *d omnia huiusmodi arbi-*
trantur vt stercora, & illas fugiunt; aut quia
occasionem innumerabilium malorum cul-
pæ & poenæ adferunt, si inordinatè amentur,
iuxta illud Apostoli: *e qui volunt diuites fieri*
incidunt in tentationem & laqueum diaboli &
desideria multa inutilia & nocua, &c. Possunt
nihilominus esse instrumenta ad conquirendas
diuitias spirituales iis, qui hoc Christi consi-
liū amplectuntur, cū exhortatur, vt ex huius-
modi

modi diuitiis faciant sibi amicos; vt, cū defecerint, recipiant illos in aeterna tabernacula: exercentes erga pauperes omnia opera misericordiae, quae amici sunt fidelissimi & potētes, & e fiducia magna erit (vt ait Tobias) coram summo Deo omni facienti eleemosynam: vt, si culpae morte moriatur, ab ea liberetur, collatis illi gratiae suae diuitiis; & quando temporali morte diē suum clauerit, liberabit eū ab aeterna, replēdo illū sua gloria in Tabernaculis, quae appellat aeterna: quae eō amplius excedunt diuitias huius vitae in praestantia & magnitudine. quō excedunt in diuturnitate. Et hoc permouere nos debet, ad gratias infinitas ei agendas, qui tale cambiū & commutationē instituit, qua facultas suppeteret, terrena pro caelestibus tam facilē commutare; & diuitiis a deo abiectis, quales sunt istae terrenae, posse nobis duo genera amicorum lucrari, qui nobis caelestes negotientur: opera videlicet misericordiae quae posita in corde pauperis, vt ait Sap. pro nobis exorant ab omni malo; & ipsos pauperes, quorū orationes exaudit Deus quando pro eo orant, qui illis benē fecit. O benignissime Deus, illustra & accende corda huius mundi huius saeculi splendore & igne tuae gratiae & charitatis; vt diuitiis, quas illis dedisti, diuites fiant in bonis operibus; & faciant sibi amicos pauperes & iustos terrae, & Angelos ac Sanctos coeli, quorum intercessione recipiatur in Tabernaculis aeternis, apprehendentes vitam aeternam. Amen.

c Tob. 4. 21.
Ab omni peccato & à morte liberat, & non patietur animam ire in tenebras.

g Eccl. 29.
15.

h Tim. 6.
17. 18.